

KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM

Nemzetközi jog 1.

Jogász szak nappali és levelező tagozat 2024/2025. tanév I. félév (ősz)

Tantárgy neve: Nemzetközi jog 1.	Tantárgy Neptun-kódja: nappali: AJNEK260N3, AJNEK275N7, AJNEK290N7 levelező: AJNEK265L3, AJNEK275D5, AJNEK275L7 Tárgyfelelős intézet: Európai és Nemzetközi Jogi Intézet Nemzetközi Jogi és Összehasonlító-jogi Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Raisz Anikó tanszékvezető egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Béres Nóra adjunktus, dr. Krajnyák Enikő tanársegéd, dr. Jecs Franciska megbízott óraadó	
Javasolt félév: 3. félév és 7. félév (ősz)	Előfeltétel: Nemzetközi jogi gyakorlat 1. (AJNEK266N3)
Óraszám: nappali: 1 óra/hét levelező: 12 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A nemzetközi jog oktatásának célja annak elérése, hogy a hallgató – mint majdani jogalkalmazó – otthonosan mozogjon a nemzetközi jog alapintézményeiben. A cél tehát nem diplomaták képzése, hanem annak tudatosítása, hogy a köztisztviselő, bíró, ügyész, ügyvéd, jogtanácsos is kerülhet olyan helyzetbe, hogy nemzetközi szerződést kell értelmeznie: meg kell tudni tehát állapítani a magyar államot terhelő általános és különös nemzetközi jogi kötelezettségek eredetét és konkrét jogforrását. Ezért a nemzetközi szerződések kötésével, értelmezésével, a fenntartások intézményével összefüggő problematika különös hangsúlyt kap a félév során.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T1; T3; T4; T7; T10; T13 képesség: K1; K2; K4; K6; K11; K12; K14; attitűd: A2; A4; A6; A7; A10; A20 autonómia és felelősség: F1; F3; F4; F7	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A nemzetközi jog fogalma és története 2. A nemzetközi jog jogi természete és sajátosságai, a nemzetközi jog kötelező ereje. A nemzetközi jog és a belső jog kapcsolata 3. A nemzetközi jog jogforrási rendszere, a nemzetközi szerződések definíciója és tipológiája, a nemzetközi szerződések megkötése 4. A nemzetközi szerződésekhez fűzött fenntartások és a kifogások	

5. A nemzetközi szerződések és az érvénytelenség, a nemzetközi szerződések értelmezése
6. A nemzetközi szerződések hatálya, végrehajtásának biztosítékai és a normakonfliktus. A szerződések módosítása, kiegészítése és felfüggesztése, a szerződések megszűnése
7. A szokásjog mint jogforrás
8. A civilizált nemzetek által elismert általános jogelvek. Az államok egyoldalú jogi aktusai mint jogforrások
9. A nemzetközi szervezetek határozatai, a méltányosság mint jogforrás, a bírói gyakorlat, a jogtudomány és szerepe a jogviták eldöntésében, az *ex aequo et bono* alapon történő bíraskodás
10. Az állam fogalmi elemei, főhatalom és alávetettség a nemzetközi jognak: a keretek közötti mozgásszabadság
11. Az államhatár és a területszerzés jogcímei
12. Az államnak nem saját állami területen gyakorolt területigazgatási hatáskörei
13. Az államok egymás közti kapcsolatainak nemzetközi jogi alapelvei
14. Az államok keletkezése, megszűnése és az államutódlás. Államelismerés, kormányelismerés és egyéb elismerési formák, különleges státusok

Az előadások ideje, helye és témakörei - nappali tagozat: szerda 13.00–13.45, A/4 III előadó

1. előadás 37. hét Szeptember 11.	A nemzetközi jog fogalma és története <i>Dr. Béres Nóra</i>
38. hét Szeptember 18.	Sportnap
2. előadás 39. hét Szeptember 25.	A nemzetközi jog jogi természete és sajátosságai, a nemzetközi jog kötelező ereje. A nemzetközi jog és a belső jog kapcsolata <i>Dr. Béres Nóra</i>
3. előadás 40. hét Október 2.	A nemzetközi jog jogforrási rendszere, a nemzetközi szerződések definíciója és tipológiája, a nemzetközi szerződések megkötése <i>Dr. Béres Nóra</i>
4. előadás 41. hét Október 9.	A nemzetközi szerződésekhez fűzött fenntartások és a kifogások. A nemzetközi szerződések és az érvénytelenség <i>dr. Krajnyák Enikő</i>
5. előadás 42. hét Október 16.	A nemzetközi szerződések értelmezése. A nemzetközi szerződések hatálya, végrehajtásának biztosítékai <i>Dr. Béres Nóra</i>
43. hét Október 23.	Nemzeti ünnep
44. hét Október 30.	Dékáni szünet

6. előadás 45. hét November 6.	A normakonfliktus. A szerződések módosítása, kiegészítése és felfüggesztése, a szerződések megszűnése <i>dr. Krajnyák Enikő</i>
7. előadás 46. hét November 13.	A szokásjog mint jogforrás. A nemzetközi jog egyéb forrásai <i>Dr. Béres Nóra</i>
8. előadás 47. hét November 20.	Az állam fogalmi elemei, főhatalom és alávetettség a nemzetközi jognak: a keretek közötti mozgásszabadság <i>Dr. Béres Nóra</i>
9. előadás 48. hét November 27.	Az államhatár, a területszerzés jogcímei. Az államnak nem saját állami területen gyakorolt területigazgatási hatáskörei. Az államok egymás közti kapcsolatainak nemzetközi jogi alapelvei. <i>dr. Krajnyák Enikő</i>
10. előadás 49. hét December 4.	Az államok keletkezése, megszűnése és az államutódlás. Államelismerés, kormányelismerés és egyéb elismerési formák, különleges státusok <i>Dr. Béres Nóra</i>
50. hét December 11.	Konzultáció

Az előadások ideje, helye és témakörei – levelező tagozat:

I. 2024. 09. 14. szombat (37. hét), 16.00-19.20, jelenléti konzultáció, helyszín: A/4 III előadó – dr. Jecs Franciska

- 1. óra: A nemzetközi jog története
- 2. óra: A nemzetközi jog jogi természete és sajátosságai, a nemzetközi jog kötelező ereje. A nemzetközi jog és a belső jog kapcsolata
- 3. óra: A nemzetközi jog jogforrási rendszere, a nemzetközi szerződések definíciója és tipológiája, a nemzetközi szerződések megkötése
- 4. óra: A nemzetközi szerződésekhez fűzött fenntartások és a kifogások

II. 2024. 09. 21. szombat (38. hét), 16.00-19.20, online konzultáció – dr. Jecs Franciska

- 5. óra: A nemzetközi szerződések és az érvénytelenség, a nemzetközi szerződések értelmezése
- 6. óra: A nemzetközi szerződések hatálya, végrehajtásának biztosítékai és a normakonfliktus. A szerződések módosítása, kiegészítése és felfüggesztése, a szerződések megszűnése
- 7. óra: A szokásjog mint jogforrás
- 8. óra: A nemzetközi jog egyéb jogforrásai

III. 2024. 12. 07. szombat (49. hét), 16.00-19.20, online konzultáció – dr. Jecs Franciska

- 9. óra: Az állam fogalmi elemei, főhatalom és alávetettség a nemzetközi jognak: a keretek közötti mozgásszabadság
- 10. óra: Az államhatár, a területszerzés jogcímei. Az államnak nem saját állami területen gyakorolt területigazgatási hatáskörei
- 11. óra: Az államok egymás közti kapcsolatainak nemzetközi jogi alapelvei. Az államok keletkezése, megszűnése és az államutódlás
- 12. óra: Államelismerés, kormányelismerés és egyéb elismerési formák, különleges státusok

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A tanrendben előírt előadásokon a hallgató köteles részt venni, mely az év végi aláírás feltétele. A jelenlétet a mindenkori előadó katalógussal ellenőrizi. A félév során két hiányzás megengedett. Az előadásokon való részvételt a tárgyfelelős aláírásával igazolja.

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli kollokvium 1-5-ig terjedő érdemjeggyel. A vizsgán feleletválasztós tesztkérdések, „igaz/hamis” tesztkérdések, fogalommeghatározások, jogeset-elemzések, rövid esszé és hosszú esszé jellegű kérdések megválaszolásával kell a hallgatónak tudásáról számot adnia. A vizsgára való felkészülést a kötelezően elsajátítandó témakörök sorra vételével – csupán orientációs jelleggel – tételsor is segíti. A számonkérés anyaga a tankönyv (KOVÁCS Péter: *Nemzetközi közjog* [Budapest: Osiris Kiadó 2016]) mellett kiterjed a konzultációkon elhangzottakra is!

Kötelező irodalom:

1. KOVÁCS Péter: *Nemzetközi közjog* (Budapest: Osiris Kiadó 2016)
2. KOVÁCS Péter: *Bevezetés a nemzetközi jogi és diplomáciai gyakorlatba* (Budapest: Szent István Társulat 2007)
3. MALCOLM EVANS: *International Law* (Oxford: Oxford University Press 2010)

Ajánlott irodalom:

1. BLAISE TCHIKAYA: *Jogesetek a nemzetközi bíróságok gyakorlatából* (Miskolc: Bíbor Kiadó 2002)
2. PETRÓ Rita – SÜLYÖK GÁBOR: *Nemzetközi közjogi dokumentumgyűjtemény* (Miskolc: Bíbor Kiadó 2000)
3. KIRS Eszter: *Angol nyelvű jogi okiratszerkesztés és tárgyalás (Drafting of Legal Documents and Negotiation in English)* (Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 2011)
4. MALCOLM N. SHAW: *International Law* (Cambridge: Cambridge University Press 2008)